

Дилема

На насловната страница на „Alternative press“ има дилема помеѓу одличниот албум на групата „Underoath“ и одличната турнеја на „Gym class heroes“

Настап

Во џез-библијата „Down beat“ ќе пронајдете текст за настапот на Бил Фризел со неговото трио на џез-фестивалот „Умбрија“ во Перуџа, Италија

Талент

Магазинот за независниот филм „Filmmaker“ ги портретира 25-те нови лица кои го докажале својот талент на независната филмска сцена

Вентилатор

globus@globusmagazin.com.mk • тел.: 02/3236 900

ВИДЕОРАЗГЛЕДНИЦА / „ОКЕАНИКА“ НА ВАСКО ТОДОРОВ

ПОД ВОДА
Васко Тодоров покрај подводните корални гребени во Карипско Море

Страст за нуркање

ПИШУВА: **ТОНИ ДИМКОВ**
t.dimkov@globusmagazin.com.mk

Видеоматеријали снимени на коралниот подводен гребен во близината на островот Кулебра, во Карипско Море, се основа за документарниот филм „Океаника“, кој премиерно ќе се прикаже на 14 октомври во Кинотеката на Македонија. Автор на филмот е Васко Тодоров од „К-15 продукција“ кој веќе со години наназад нуркањето го смета за своја најголема страст. „Нуркањето под вода, пред сè, е многу убав спорт, а потоа станува страст, пасија. Како дете сум ги гледал филмовите на Жак Кусто, на 'Дискавери', на 'Нешенел циографик', и кога сум го видел тоа сум посакувал да го направам истото. За островот дознав сосема случајно, а еден Американец ми кажа дека токму тој остров му бил омиленото место на Жак Кусто. Тоа е еден од најубавите корални гребени во тој дел од светот. Карибите се прекрасни, но кога се симнав долу, и кога ја видов таа убавина, веднаш добив желба да

купам камера и да снимам, сакав тој пејзаж да го поделам со сите мои пријатели, сакав да видат каде одам и што има таму, под водата во Карипско Море. На почетокот видеоматеријалите беа за интерна употреба, но потоа ги склопивме во 29 минути, а Влатко Георгиев направи одлична музика. Монтажата и постпродукцијата се на Владимир Петровски – Картер. Така, филмот стана убава подводна видеоразгледница. Има прекрасни кадри кои самите по себе ја прават приказната, со прекрасна природа, интересни суштества и фантастични бои, нема нарација, а поентата на филмот е релаксирање и уживање“, открива Тодоров. Сите нуркања на Тодоров се одвиваат во Средоземно Море, во Флорида и во Карипско Море. Вели дека езерското нуркање не му претставува предизвик затоа што водата е студена и го нема богатиот колорит. „Сум нуркал во Охридско Езеро, а таму најдоа археолошко наоѓалиште, но не сум археолог, и тоа не ме влече. Ме интересира топла вода, корали, риби и шаренило на бои“, вели Тодоров. ■

Скопски џез-фестивал

Во продажба се пуштени влезниците за 27. издание на „Скопски џез-фестивал“ кој годинава ќе се одржи од 17 до 21 октомври на три различни локации: Универзална сала, Македонска опера и балет и клубот „Хард-рок“, каде

што ќе се одвива и полноќната програма. Цените на билетите се движат од 300 до 700 денари и можат да се набават во „Југотон“, „Чув де чув“ и во Универзална сала. Билетите за отворањето на Фестивалот, со специјалниот проект на Раби Абу-Калил и Македонската филхармонија ќе се продаваат по цена од 500 денари.

Татко и отец

Книгата „Татко и отец“ на македонскиот писател Трајче Кацаров, која ја објави книгоиздателството „Македонска реч“ од Скопје, содржи 27 раскази структурирани во една романескна целина. Новиот прозен ракопис на Кацаров се појавува како природно надоврзување на две претходно објавени негови книги во прозна форма: „Цартовата Читритра“ и „Дневникот на Омир“. И во овој случај авторот

нуди ракопис со прозен дискурс во кој вметнува елементи на смешното, гротескното, фарсичното и комичното, но и на трагичното. Трајче Кацаров е поет, раскажувач, есеист и драмски автор кој досега објавил дваесетина книги, а работи и како драматург и уметнички директор во Народниот театар во Штип.

Вентилатор

Портрет

Британскиот уметник Демиен Херст неодамна повторно предизвика огромно внимание на јавноста на аукцијата на повеќе од 200 дела во „Сотби“ каде што купил портрет со американската ѕвезда Парис Хилтон, односно колаж направен врз основа на фотографии

од порнографски списанија. Портретот „Парис, 2008“ е дело на Џонатан Јео, 38-годишен син на бившиот

министер Тим Јео, член на британската Конзервативна партија. Според британските медиуми, не е познато колку платил Херст за тоа дело. Инаку, Јео претходно, но во поконвенционален манир, го портретирал и Тони Блер, како и други познати личности како Ендрју Лојд Вебер и медиумскиот магнат Руперт Мардок. (Д.Б.)

Документарец

Сè уште необјавена снимка на американскиот кантавтор Џон Кеш ќе биде објавена во документарен

филм посветен на Кеш и на неговитевидувања на состојбите во Сое-

динетите Американски Држави. Снимката е пронајдена меѓу личните работи на Кеш по неговата смрт. Според американските медиуми, станува збор за снимен материјал насловен како „Јас сум нацијата“, кој е фрагмент од документарниот филм „Америка на Џони Кеш“, кој би требало на 23 октомври да се прикаже на телевизискиот канал „Biography Channel“. Документарецот за Кеш содржи разговори со Боб Дилан, Ал Гор, Снупи Дог, Стив Ерл, Шерил Кроу, Тим Робинсон и сестрата на Кеш, Џоана. (Д.Б.)

ПИШУВА: **ТОНИ ДИМКОВ**
t.dimkov@globusmagazin.com.mk

ФОТО: **НИКОЛА ЈАКИМОВ**

Документарната програма, како во почетокот на Фестивалот на филмската камера „Браќа Манаки“, повторно е дел од севкупниот програмски концепт. Координаторот на програмата, Евгенија Теодосиевска, од триесетина пристигнати филмови направи селекција на тринаесет, меѓу кои имаше и два филма кои ја доживеаја својата светска премиера.

■ **ИСКУСТВО** Евгенија Теодосиевска присуствувала на повеќе светски реномирани фестивали за документарен филм, била член на жири на неколку

ПРИНЦИПИ
Секој селектор треба да биде воден од инстинктот, знаењето и креацијата, вели Евгенија Теодосиевска

Документарниот филм плени со веро

СЕЛЕКЦИЈА Тринаесет од пристигнатите триесетина документарни филмови беа прикажани во повторно установената селекција на документарната програма

меѓународни фестивали на краток филм, видео и анимација, но и искуството со работата во секторот за меѓународна соработка во МТВ и интересот за документарниот филм и помогнало да го направи изборот на филмовите. „Гледав да направам дистинкција од тоа што кај нас се појавува како феномен. Документарната емисија во исто време не е - и документарен филм. На оваа тема се водеа многу разговори на фестивалите на кои бев присутна и каде постојано се нагласуваше дека без разлика што документарниот филм, и воопшто секој филм, има своја законитост, сепак, голем дел од творците кои произлегуваат од телевизијата сè уште под документарен филм разбираат една наменска документарна емисија. Во оваа програма вклучив филмови со многу високи буџети, кои ги надминуваат нашите фантазии, но и филмови кои се направени со мал буџет, и тоа е очигледно, тоа не може да се скрие, скапата продукција вед-

наш се забележува. Смеслата во документарниот филм е протагонистите, кои се личности од вистинскиот живот, да се уверат дека тоа што го прават е потребно и дека ќе одекне во јавноста, дали како нивни успех или неуспех, или како поставено прашање, или сублимирање на некаква тешка ситуација. На светските фестивали документарниот филм веќе 15 години го има своето место без никаков проблем. Тоа што овој фестивал го прави не е ништо ново, туку само е последица на меѓународните концепти на филмските фестивали и во Европа и во светот“, вели Теодосиевска.

■ **КРИТЕРИУМИ** Присутството на светските фестивали и овозможило прецизно да ги изгради своите критериуми за избор на филмовите. „Прво, секој селектор треба да биде воден од инстинктот, знаењето и креацијата. Неколку критериуми беа присутни при подготовката на оваа селекција: секако, документарниот филм е тука присутен да информира за приказната некаде, за некого, за да ни покаже, да ни долови или да не предупреди на нешто. Сите овие филмови имаат приказна и причина зошто постојат и зошто се направени. Документарниот филм плени со веродостојноста на снимениот мате-

ДРУЖЕЊЕ

Кинематографите Војтех Покорни и режисорот Бехруз Карамзаде за време на фестивалот разменија многу филмски искуства

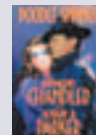
ВЛАДИМИР АНГЕЛОВ ПРЕПОРАЧУВА

Владимир Ангелов е работен како виш филмолог во Кинотеката на Македонија, одговорен е за реализацијата на филмската програма на киното на Кинотеката, редовен соработник е и на списанието „Кинопис“, а за „Глобус“ препорачува:

КНИГА

„Пудл Спрингс“, палп-роман од Рејмонд Чендлер и Роберт Б. Паркер. Во оваа книга последен пат се појавува ликот на циничниот детектив Филип Марлоу, лик во кој девојките се вљубуваат, понекогаш јаде ќотек, пие виски и решава случаи со убиства.

ФИЛМ

„Момчињата се добро“ од 1979 година, во режија на Џеф Стејн. Рокументарец за кариерата на „The Who“, во кој преку документарни инсерти од фазите во развојот на групата добиваме слика за времето и за луѓето од почетокот на 1960-тите сè до крајот на 1970-тите години.

мови, туку колку енергија и емоции се трошат во работата со вистинските личности, со вистинските проблеми или успеси при реализирањето на документарниот филм. Не велам дека документарниот филм секогаш треба да има болна тема, но ние - луѓето изгледа сме по малку мазохисти и сакаме контроверзни теми, теми што вцашуваат, бидејќи темите кои се однесуваат за нешто убаво што се случило ги сметаме за вест, а не за филм“, вели Теодосиевска.

■ **ГОСТИ** Светска премиера на фестивалот доживеаја филмовите „Два полуживота“ на режисерот Сервет Ахмет Голбол и „Да се биде дете во Иран“ на

Бехруз Карамизаде е режисер, сценарист, снимател и продуцент на филмот „Да се биде дете во Иран“. Со неговите родители заминал од Иран кога имал шест години. Сега живее во Касел каде што завршил филмска академија во класата на професорите Јана Друз и Давид Сафаријан. „По 22 години првпат се вратив во Иран и размислував што би можел да снимам таму. Многу брзо моето срце се приврза со срцата на неколку дечиња кои се снимени во трите приказни кои го сочинуваат десетминутниот филм. Сфатив дека тоа што би сакал да го кажам за Иран, и во суштина единственото нешто што го знам за Иран, е тоа што сум го запомнил кога сум бил де-

достојноста на снимениот материјал

ријал и мислам дека се пореални од реалноста, повистинити од вистината. Тоа донекаде боли, но тоа нè наведува и на фактот дека сè повеќе наши автори ќе бидат заинтересирани на поинаков начин да прават документарни филмови. Не станува збор дека во документарниот филм не може да биде вклучена една репортажа, но таа треба да биде вистинска, со вистински филмски законитости, со последователност во изработката на тој филм, што значи дека концептот мора да биде филмски за да биде филмот документарен. Исто така, пристапот кон протагонистите во правeњето на документарните филмови е многу важен. Не се толку важни потрошените средства во текот на еден ден, како кај играните фил-

Бехруз Карамизаде. Документарната програма ја отвори контроверзниот филм „Другото лице на Истанбул“ за животот на хомосексуалната популација во Истанбул во режија на Донду Килик, снимен со камерата на Војтех Покорни. „Тешко беше да се најдат финансисери за филмот, но уште потешко беше да се пронајдат протагонистите кои отворено и искрено ќе зборуваат пред камерата за својот интимен сексуален живот“, вели Покорни, кој студирал на германската Академија за филм и телевизија во Берлин и кој смета дека е потребно да се задржи балансот во снимањето документарни и играни филмови, иако во овој период повеќе им се посветува на документарците.

те. Затоа сите приказни се поврзани со мали дечиња кои се обидуваат да разрешат некоја ситуација, ги следев нив и ми дадоа многу одговори на моите лични прашања“, вели Карамизаде.

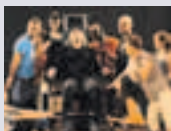
На фестивалот беше присутна и Алексис Красиловски, професорка по сценарио и режија на Калифорнскиот државен универзитет и автор на филмот „Жени зад камерата“. Во филмот се поместени животните приказни на околу седумдесет жени-кинематограферки. „Бев дел од првата класа жени-сниматели на Јејл, и ми се допаѓа идејата да си пионер во нешто. Исто така, сакам да бидам зад камерата, ја сакам таа работа. Од универзитетот добив мал грант да направам истражување на темата жени-сниматели на филмови, и од тоа произлезе прво книга, а потоа и филмот. Мислам дека е многу важно да се слушнат гласовите на огромната армија жени-кинематограферки од целиот свет и да се направи некаков баланс со машкиот дел од кинематограферите“, нагласи Красиловски.

АЛЕКСИС КРАСИЛОВСКИ
Нејзиниот филм во исто време се прикажува на три фестивали, и помеѓу Австралија и Сан Франциско, таа одлучи да дојде на „Браќа Манани“

ТЕАТАР

„Мара/Сад“ во режија на Васил Христов, според текстот на Питер Вајс. Претстава на МНТ која со нетрпение ја очекувам поради претставата од 1964 во режија на Питер Брук, поради провокативноста на темата, поради Вуси и одличните одгласи по претпремиерата.

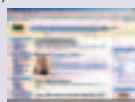
ЦД

„Шлагери од Содома“ од групата „Т.Б. Трачери“. Рокенрол. Зрел албум, музички и текстуално. Гитари и емоции. Сигурно еден од најдобрите албуми што ги имам слушнато, а да не е дебитантски.

ИНТЕРНЕТ

Мојата работа ми налага да го користам порталот www.imdb.com, каде што може да се најдат безброј информации за филмови, но секогаш со резерва гледајте на бројот на ѕвездички или, пак, на коментарите постирани од членовите на порталот.

Домашно кино

ПИШУВА: ИГОР АНЃЕЛКОВ

Му служев на англискиот крал

(ЧЕШКА/СЛОВАЧКА)
OBLSLUHOVAL JSEM ANGLICKEHO KRALE (118 мин.)

режија: Јиржи Менцел
улоги: Иван Барнев, Олдрич Кајзер, Џулија Јенч

По подолго време, еве еден прекрасен филм од стариот мајстор на подвижните слики, Јиржи Менцел. По смртта на неговиот долгогодишен пријател и соработник, Бохумил Храбал, со кого ги собораа лаврите за култниот „Строго контролирани возови“,

чешкиот синеаист влезе во постмодерните води, подарувајќи ни вртоглаво патување низ бурните 30-ти и 40-ти години на минатиот век преку ликот на еден амбициозен келнер, чиј сон е да стане многу богат. Раскошни костими, заводлива музика и многу хумор се новите адути во равамот на њу-вејв револуционерот.

Бафало 66

(САД)
BUFFALO 66 (120 мин.)

режија: Винсент Гало
улоги: Винсент Гало, Кристина Ричи, Анџелика Хјустон, Бен Газара

Ова е дебитантското остварување на најавентичната американска актерска и музичка фигура во последниве години, мистер мадер факинг Винсент Гало. Доколку сте љубител на фини, интимни приказни за ликови од предградието, кои истовре-

мено засмејуваат, но и длабоко вознемируваат и натажуваат, тогаш „Бафало 66“ е полн погодок. Впрочем, Гало самиот по себе си е фаца, а во

својот прв филм, освен режијата и глумата, ги потпишува и музиката и сценариото, што значи, комплетен автор на фантастичен независен американски филм. Прекрасно!

☆☆☆☆ катастрофа ☆☆☆☆ просечно
☆☆☆☆☆ добро ☆☆☆☆☆ одлично